

به نام خدا - بررسی درس اول - عربی یازدهم انسانی - حسن اسدی و زینب کسمائی

أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ أَيْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ.

بهترین بندگان خدا نزد خدا سودمندترین آنها برای بندگان هستند.

أَحَبُّ : مبتدا و مرفوع بالضمّة - عِبَادٍ : مضاف إليه و مجرور بالكسرة - اللَّهُ : مضاف إليه و مجرور بالكسرة - إِلَى اللَّهِ : جارّ و مجرور - أَنْفَعُ : خبر مفرد (اسم) مرفوع بالضمّة - هُمْ : مضاف إليه - لِعِبَادٍ : جارّ و مجرور - هِ : مضاف إليه

أَحَبُّ : اسم - مفرد - مذکر - مشتق و اسم تفضیل من المصدر حُبّ - معرب - معرّف بالإضافة

عِبَادٍ : اسم - جمع مکسّر (مفرده عبد : مذکر - من المصدر عبادة) - معرب - معرّف بالإضافة

مَوَاعِظُ قَيِّمَةٌ : پندهائی ارزشمند - ترکیب وصفی - مفرد مؤنث بودن صفت بخاطر جمع غیر عاقل بودن موصوف است.

يُحِبُّ الْآبَاءَ وَ الْأُمَّهَاتُ رُؤْيَةَ أَوْلَادِهِمْ فِي أَحْسَنِ حَالٍ.

پدران و مادران دیدن فرزندانشان را در بهترین حالت دوست دارند.

يُحِبُّ : فعل - الآباء : فاعل (اسم ظاهر) و مرفوع بالضمّة - معطوف و مرفوع - رُؤْيَةَ : مفعول به و منصوب بالفتحة - أَوْلَادٍ : مضاف إليه و مجرور بالكسرة - هُمْ : مضاف إليه - فِي أَحْسَنِ حَالٍ : جارّ و مجرور - حَالٍ : مضاف إليه و مجرور بالكسرة

يُحِبُّ : فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (همزه) من باب إفعال (أَحَبَّ - يُحِبُّ - أَحْيَب - إحياب) - معرب - متعدّد - معلوم

الأمّهات : اسم - جمع مؤنث سالم (مفرده الأمّ : مؤنث معنوی " اسم مؤنثی که علامت تأنیث ندارد. ") - معرب - معرّف بأل

رُؤْيَةَ : اسم - مفرد - مؤنث - مصدر (دیدن) ثلاثی مجرد - معرب - معرّف بالإضافة

وَ لِذَلِكَ يُرْشِدُونَهُمْ دَائِمًا إِلَى الصِّفَاتِ الطَّيِّبَةِ وَ الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ كَالْأَخْلَاقِ الْحَسَنَةِ وَ تَعَلَّمَ الْعُلُومَ وَ الْمَهَارَاتِ وَ الْفُنُونِ النَّافِعَةَ وَ الْإِبْتِعَادِ عَنِ الْأَرَادِلِ وَ التَّقَرُّبِ إِلَى الْأَفْضَالِ وَ الْإِهْتِمَامِ بِالرِّيَاضَةِ وَ مُطَالَعَةِ الْكُتُبِ وَ احْتِرَامِ الْقَانُونِ وَ الْإِقْتِصَادِ فِي اسْتِهْلَاكِ الْمَاءِ وَ الْكَهْرَبَاءِ وَ حُسْنِ التَّغْذِيَةِ وَ غَيْرِ ذَلِكَ مِنَ الصِّفَاتِ وَ الْأَعْمَالِ ...

و بنابراین همیشه آنها را به صفات خوب و اعمال صالح مانند اخلاق نیکو و یادگیری علوم و مهارت ها و هنرهای سودمند و

دوری از فرومایگان و نزدیکی به شایستگان و توجه به ورزش و مطالعه ی کتاب ها و احترام به قانون و صرفه جویی در

مصرف آب و برق و خوبی تغذیه و غیر آن از صفات و اعمال ... راهنمائی می کنند.

لذلك : جارّ و مجرور - يُرْشِدُونَهُمْ : فعل و فاعله " و " بارز - دائما : قيد - إلى الصِّفَاتِ : جارّ و مجرور - الطَّيِّبَةِ : صفت - الأعمال

: معطوف - الصَّالِحَةِ : صفت - كَالْأَخْلَاقِ : جار و مجرور - الحَسَنَةِ : صفت - تَعَلَّمَ : معطوف - العلوم : مضاف إليه - المهارات

: معطوف - الفنون : معطوف - النَّافِعَةَ : صفت - الْإِبْتِعَادِ : معطوف - عن الْأَرَادِلِ : جارّ و مجرور - التَّقَرُّبِ : معطوف - إلى

الْأَفْضَالِ : جارّ و مجرور - الْإِهْتِمَامِ : معطوف - بِالرِّيَاضَةِ : جارّ و مجرور - مُطَالَعَةِ الْكُتُبِ : معطوف - مضاف إليه - احترام :

معطوف - القانون: مضاف إليه - الاقتصاد: معطوف - فى استهلاك : جارّ و مجرور - الماء : مضاف إليه - الكهرباء: معطوف - حسن: معطوف - التغذية: مضاف إليه - غير: معطوف - ذلك: مضاف إليه - من الصفات : جارّ و مجرور - الأعمال : معطوف

الأراذل: اسم - جمع تكسير(مفردة الأراذل : مذکر - اسم تفضيل من المصدر رذالة) - معرّف بأل - معرب

توجّه : الماء جمعه المياه - الرذيلة جمعه الرذائل (با أراذل اشتباه نشود.)

مُطالعة : مصدر باب مفاعلة برای تست های ضبط حرکات مهمّ است.

وَ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ نَرَى « لُقْمَانَ الْحَكِيمِ » يُقَدِّمُ لِابْنِهِ مَوَاعِظَ قَيِّمَةً وَ هَذَا نَمُودَجُّ تَرْبَوِيٍّ لِيَهْتَدِيَ بِهِ كُلُّ الشَّبَابِ. فَقَدْ جَاءَ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

و در قرآن کریم لقمان حکیم را می بینیم که به پسرش پندهای ارزشمندی را تقدیم می کند و این نمونه ای (الگویی) تربیتی (پرورشی) است تا همه ی جوانان با آن هدایت شوند. در قرآن کریم آمده است:

فى القرآن : جار و مجرور - الکریم: صفت (نعت) - نرى : فعل و فاعله نحن مستتر (واجب الاستتار)- مفعول به - قَيِّمَةً: صفت (نعت) - هذا : مبتدا - نمودجّ : خبر مفرد (اسم) - تربويّ : صفت - ل : تا ، برای اینکه - حرف ناصب - يهتدي: فعل منصوب و فاعله كلّ - به : جارّ و مجرور - كلّ : فاعل و مرفوع (اسم ظاهر) - الشَّبَابِ : مضاف إليه

توجه : أَلَا لَيْتَ الشَّبَابِ يَعُودُ يَوْمًا فَأُخْبِرُهُ بِمَا فَعَلَ الْمَشِيبِ

الشباب : جوانی - مفرد / الشباب : جوانان - مفردة الشابّ

قد + ماضى : ماضى نقلى - جاء : فعل و فاعله يا بُنَيِّ - فى القرآن : جار و مجرور - الکریم : صفت (نعت)

﴿ يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَ أْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَ انْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ اصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ وَ لَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَ لَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ وَ اقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴾

يا : حرف نداء - بُنَيِّ : منادى مضاف + ي : مضاف إليه (فُعيل : مصعّر) -أَقِم : فعل و فاعله أنت مستتر (ثلاثى مزيد در باب إفعال) مانند : أَدِر از مصدر إدارة ، أَجِب از مصدر إجابة ، أَعِن از مصدر إعانة

أمر " بخاطر واو مفتوحی که قبلش آمده قابل خواندن شده و همزه اولش حذف شده است(أ) : فعل و فاعله أنت مستتر - بالمعروف : جارومجرور بالكسرة - إنّه : فعل و فاعله أنت مستتر - عَنِ الْمُنْكَرِ : جارومجرور بالكسرة - إصْبِر: فعل و فاعله أنت مستتر - على ما(اسم موصول): جارومجرور - أَصَابَكَ(جمله صلّه) فعل و فاعله هو مستتر - كَ : مفعول - مِنْ عَزْمِ : جارومجرور بالكسرة - الأمور : مضاف إليه - لا : حرف نهي - تُصَعِّرُ: فعل مجزوم و فاعله أنت مستتر - خَدَّ: مفعول به - ك: مضاف إليه - للنَّاسِ: جارومجرور - وَ - لا تَمْشِ : فعل و فاعله أنت مستتر - فِي الْأَرْضِ: جارومجرور بالكسرة - مَرَحًا: حال ومنصوب بالفتحة (دوازدهم) - إِنَّ (دوازدهم - حرف مشبّه بالفعل) - اللَّهُ (دوازدهم - اسم إنّ) - لا يُحِبُّ: خبر بصورت جمله فعلیه " فعل و فاعله هو مستتر " - كُلِّ: مفعول منصوب بالفتحة - مُخْتَالٍ : مضاف إليه به نیابت از موصوف مقدر (

كَلَّ عِبِدٍ مَخْتَالٍ) - فَخَوِرٍ: صفت (در اصل صفت دوم برای عبد) - اقْصِدْ: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - فِي مَشْيِي: جارومجرور - كَ: مضاف اليه - وَ: عطف - اغْضُضْ: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - مِنْ صَوْتٍ: جارومجرور بالكسرة - كَ: مضاف اليه - إِنَّ (دوازدهم - حرف مشبّه بالفعل) - أَنْكَرَ (دوازدهم - اسم إِنَّ) - الْأَصْوَاتِ: مضاف اليه - لَ: حرف تأکید - صَوْتُ: خبر إِنَّ (دوازدهم) مفرد و مرفوع بالضمة - الْحَمِيرِ: مضاف اليه مجرور بالكسرة

لَا تُصَعِّرْ: فعل مضارع للنهي ، للمخاطب ، من مصدر تصعير ، مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد ، متعدّد ، معلوم - معرب

أَنْكَرَ: اسم - مفرد - مذکر ، اسم تفضيل ، معرفة بإضافة ، معرب

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ يُحَافِظُ عَلَى الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا فَقَدْ قَالَ النَّبِيُّ (ص):

قطعا خداوند کسی را که بر نماز در وقت آن مراقبت می کند، دوست دارد. پیامبر (ص) فرموده است:

إِنَّ: حرف مشبّه بالفعل - الله: اسم إِنَّ - يُحِبُّ: خبر إِنَّ " فعل و فاعله هو مستتر " - مَنْ: مفعول به - يُحَافِظُ عَلَى الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا: جمله صله - يُحَافِظُ: فعل و فاعله هو مستتر - عَلَى الصَّلَاةِ: جارومجرور بالكسرة - فِي وَقْتِهَا: جارومجرور بالكسرة - ها: مضاف اليه - قد: حرف تحقيق (قطعی بودن وقوع فعل را می رساند و با ماضی معنای ماضی نقلی را می سازد.) - قال: فعل و فاعله النَّبِيُّ مرفوع بالضمة

الله: اسم ، مفرد ، مذکر ، (معرفة بالعلم) ، معرب

يُحَافِظُ: فعل مضارع ، للغائب ، از مصدر مُحَافِظَةٌ ، مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد ، متعدّد ، معلوم - معرب

إِنَّ عَمُودَ الدِّينِ الصَّلَاةُ. قطعاً ستون دین نماز است.

إِنَّ: حرف مشبّه بالفعل (دوازدهم) - عَمُودَ: اسم إِنَّ و منصوب - الدِّينِ: مضاف إليه - الصَّلَاةُ: خبر إِنَّ

وَ عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ مُشْتَاقِينَ إِلَى الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ وَ نَاهِينَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ صَابِرِينَ عَلَى الْمَشَاكِلِ وَ الشَّدَائِدِ فَإِنَّ ذَلِكَ مِنَ الْأُمُورِ الْمُهْمَّةِ.

و ما باید به کارهای نیک مشتاق و بازدارنده ی از مُنکر (کار ناپسند) و شکیبنا بر مشکلات و سختی ها باشیم چرا که آن از امور مهمّ است.

وَ عَلَيْنَا: جارومجرور - أَنْ نَكُونَ: معادل معنایی مضارع التزامی (فعل ناقص - درس هفتم) - مُشْتَاقِينَ: خبر - إِلَى الْأَعْمَالِ: جارومجرور بالكسرة - الصَّالِحَةِ: صفة (نعت) - نَاهِينَ: معطوف - عَنِ الْمُنْكَرِ: جارومجرور بالكسرة - وَ: واو عطف - صَابِرِينَ: معطوف - عَلَى الْمَشَاكِلِ: جار و مجرور - وَ: حرف عطف ، الشَّدَائِدِ: معطوف - إِنَّ: حرف مشبّه بالفعل - ذَلِكَ: اسم إِنَّ - مِنَ الْأُمُورِ: خبر إِنَّ جارومجرور - الْمُهْمَّةِ: صفة (نعت)

ناهين: اسم ، جمع مذکر سالم ، معرب ، اسم فاعل (درس دوم)

صابرين: اسم جمع مذکر سالم ، معرب ، اسم فاعل (درس دوم)

المَشَاكِلِ: اسم جمع مكسر (مفرده مُشْكِلٌ أو مُشْكَلَةٌ : اسم فاعل من المصدر إشْكَال) ، معرب

السَّدَائِدِ: اسم جمع مكسر، (مفردة شديد أو شديدة) - معرب

وَ عَلَيْنَا أَنْ نَتَوَاضَعَ أَمَامَ أَسَاتِدَتِنَا وَ أَصْدِقَائِنَا وَ زُمَلَانِنَا وَ جِيرَانِنَا وَ أَقْرَبَائِنَا وَ كُلِّ مَنْ حَوْلَنَا فَقَدْ قَالَ الْإِمَامُ الْكَاطِمُ (ع) « الْحِكْمَةُ تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ وَ لَا تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ الْجَبَّارِ. »

و ما باید در برابر استادان ، دوستان ، همکاران (هم کلاسی ها) ، همسایگان و نزدیکانمان و همه ی کسانی که اطراف ما هستند فروتنی کنیم، امام کاظم (ع) فرموده است: « دانش در دل (انسان) فروتن عمر می کند (می ماند) و در دل متکبر زورگو نمی ماند.»

علینا : جارّ و مجرور - أن تتواضع: فعل مضارع منصوب و فاعله نحنُ مستتر - أمامَ: قيد - أساتذة: مضاف الیه - نا : مضاف الیه - و : واو عطف - أصدقاء: معطوف - نا : مضاف الیه - زملاء: معطوف - نا : مضاف الیه - جيران: معطوف - نا : مضاف الیه - أقرباء: معطوف - نا : مضاف الیه - كلّ: معطوف - من: مضاف الیه - حول: قيد - نا: مضاف الیه - حولنا: صلة - قد قال: فعل و فاعله الإمام - الكاظم: بدل - « الحكمة: مبتدا مرفوع بالضمّه - تعمُرُ: خبر از نوع جمله فعلیه " فعل و فاعله هی مستتر " - فی قلب: جارومجرور بالكسرة - المتواضع: مضاف الیه - ولا تعمُرُ: فعل و فاعله هی مستتر - فی قلب: جارومجرور - المتكبر: مضاف الیه به نیابت از موصوف مقدر (العبد) - الجبار: صفت

تَتَوَاضَعُ: فعل مضارع ، متکلم مع الغیر ، من باب تفاعل ، بزيادة حرفین ، لازم ، معلوم - معرب

جيران: اسم ، جمع مكسر (مفردة جار : مذكر) ، معرفه بالإضافه ، معرب

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُعَجَبٍ بِنَفْسِهِ. إِذَنْ عَلَيْنَا أَنْ لَا نَتَكَبَّرَ عَلَى الْآخَرِينَ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُتَكَبِّرِينَ وَ عَلَيْنَا أَنْ لَا نَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ الْمُخَاطَبِ. فَقَدْ شَبَّهَ اللَّهُ كَلَامَ مَنْ يَرْفَعُ صَوْتَهُ دُونَ دَلِيلٍ مَنطِقِيٍّ بِصَوْتِ الْجِمَارِ.

قطعا خداوند هر خودپسندی را دوست ندارد. بنابراین ما باید بر دیگران تکبر نکنیم چرا که خداوند متکبران را دوست ندارد و باید صداهایمان را بالای صدای مخاطب نبریم . خداوند سخن کسی را که صدایش را بدون دلیل منطقی بالا می برد به صدای الاغ تشبیه کرده است.

لَا يُحِبُّ: فعل و فاعله هو مستتر - كُلّ: مفعول و منصوب بالفتحة- مُعَجَبٍ: مضاف الیه - يَنفَسُ: جار و مجرور

ه : مضاف الیه - أن لا تتكبر فعل منصوب و فاعله نحنُ مستتر - على الآخرين: جارومجرور - الله: اسم إن - لا يحبّ: فعل و فاعله هو مستتر (خبر إن) - المتكبرين: مفعول منصوب به ياء - أن لا ترفع: فعل منصوب و فاعله نحن مستتر - أصوات: مفعول و منصوب بالفتحة - نا : مضاف الیه - فوق: قيد - صوت: مضاف الیه - مخاطب: مضاف الیه - شبه: فعل - الله: فاعل - كلام: مفعول و منصوب بالفتحة - من: مضاف الیه - يرفع: فعل و فاعله هو مستتر - صوت: مفعول و منصوب بالفتحة - ه : مضاف الیه - دون: خارج از اهداف - دليل: مضاف الیه - منطقي: صفت (نعت) - بصوت: جارومجرور بالكسرة - الجمار: مضاف الیه مجرور بالكسرة

شَبَّهَ: فعل ، ماضی ، للغائب ، من باب تفعیل ، بزيادة حرف واحد ، متعدّد ، معلوم - مبنيّ

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَا حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

- ۱- يَجِبُ أَنْ لَا تَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ مَنْ نَتَكَلَّمُ مَعَهُ. صحیح
- ۲- عَلَيْنَا أَنْ نُحَافِظَ عَلَىٰ آدَاءِ الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا. صحیح
- ۳- قَدَّمَ لِقَمَانُ الْحَكِيمُ لِإِبْنِهِ مَوَاعِظَ قِيَمَةً. صحیح
- ۴- لَا تَعْمُرُ الْحِكْمَةَ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ. خطأ
- ۵- أَلْإِعْجَابُ بِالنَّفْسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ. خطأ

قواعد درس اول - بخش اول: اسم تفضیل

اسم تفضیل: (صفت تفضیلی) برای بیان برتری کسی یا چیزی در یک صفت به کار می رود و معادل صفت برتر و صفت عالی (برترین) در زبان فارسی است که با پسوند «تر» و «ترین» بکار می رود.

اسم تفضیل دو وزن دارد: **أفعل (للمذكر) : أحسن * فُعلی (للمؤنث) : حُسنی**

أفضلُ النَّاسِ أنفعهم للناس : أفضلُ : مبتدا و الجملة اسمیة - النَّاسِ : مضاف إليه - أنفعُ : خبر مفرد (اسم) - هم : مضاف إليه - للناسِ : جارٌّ و مجرور (حرف اضافه + متمم)

أفضل : اسم - مفرد (جمعه أفاضل - أفضلون - أفضلین) - مذکر - مشتق و اسم تفضیل من المصدر فضل - معرّف بالإضافة

نکته: هرگاه پس از اسم تفضیل حرف جر «مِن» بیاید، (مذکر و مؤنث) اسم تفضیل به صورت صفت برتر ترجمه می شود. در این حالت اسم تفضیل بر مقایسه دلالت دارد.

هو أكبرُ مِنک: او از تو بزرگتر است . أنتِ أكبرُ من فاطمة

مریم فضلی من فاطمة خلقا. ← غلط در مقام مقایسه فُعلی کاربرد ندارد.

نکته: هرگاه صفت تفضیلی یا عالی را در مقام صفت عادی یا اسم به کار ببریم (مقایسه ای نباشد) باید با موصوف از نظر جنس مطابقت داشته باشند: مثال: أحمد هو الطالبُ الأكبر - مریم هی الطالبة الكبرى

عَيْنِ الْخَطَا عَنْ اسْمِ التَّفْضِيلِ:

عمومی ریاضی خارج کشور ۹۸

۱- الحديقة الصغرى مع الأشجار المثمرة أحسن من الحديقة الكبرى من دون الأثمار!

۲- الإخوان الذين يساعدوننا في أمورنا الصعبة خير إخوان في حياتنا!

۳- إِنَّ الْأَعْمَالَ الَّتِي نَعْمَلُهَا لِكَسْبِ الْحَلَالِ فَضْلِي مِنْ بَقِيَّةِ أَعْمَالِنَا!

۴- ساعات تفكرنا في اليوم الواحد أقل من نومنا عادة!

عَيْنُ الْخَطَا (في التفضيل): عمومی انسانی داخل ۹۸

(۱) لا شكَّ أنّ لغة القرآن أبلغ من جميع اللغات الأخرى!

(۲) إنّ أختي الصّغرى هي التلميذة الكبرى في الصّف!

(۳) معلّمونا في المدرسة من أفاضل معلّمي البلاد!

(۴) هذه التلميذة صغرى من زميلاتها في الصّف!

نکته: هرگاه اسم تفضیل مضاف واقع شود به صورت صفت برترین ترجمه می شود. هُوَ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ : او بهترین آفریننده است.

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ: تَرَجِمَ الْأَحَادِيثَ التَّالِيَةَ ثُمَّ ضَعَّ خَطَاً تَحْتَ اسْمِ التَّفْضِيلِ. صفحه ۷

تَرَجِمَ : فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - الأحاديثُ : مفعول به - التالیه: صفت - ضَعَّ : فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - خَطَاً: مفعول به - اسم : مضاف إليه - التفضیل : مضاف إليه

۱- سئِلَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) : مَنْ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ: أَنْفَعُ النَّاسِ لِلنَّاسِ.

از پیامبر خدا (ص) پرسیده شد: چه کسی محبوب ترین مردم نزد خداست؟ فرمود: سودمندترین مردم برای مردم.

اسم تفضیل : أَحَبَّ - أَنْفَعُ / سئِلَ: فعل ماضی مجهول و فاعله محذوف - رسولُ : نائب فاعل - الله : مضاف إليه

صرفاً جهت اطلاع " تشخیص نقش اسم های استفهام " : با یک جواب فرضی

مَنْ أَنْتَ ؟ أنا کامیار. أنا : مبتدا - کامیار : خبر

مَنْ : خبر مقدّم - أَنْتَ : مبتدا مؤخّر

ماذا رأيت في الطريق ؟ - رأيت في الطريق قِطَّةً. قِطَّة : مفعول به - ماذا : مفعول به مقدّم
كَمْ عَمْرُكَ ؟ - عمري ستّة عشر.

عمر: مبتدا - ي: مضاف إليه - ستة عشر: خبر / كَمْ : خبر مقدّم - عمرُ: مبتدا مؤخّر - ك: مضاف إليه

من ساعدك ؟ - أحمد ساعدني. أحمد : مبتدا - مَنْ : مبتدا

من أحبّ إليك ؟ - سعيد أحبّ إليّ. سعيد: مبتدا - مَنْ : مبتدا

كيف أنت ؟ - أنا مريض. مريض: خبر - كيف : خبر مقدّم - أَنْتَ : مبتدا مؤخّر

۲- أَعْلِمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ. رسول الله (ص)

داناترین مردم کسی است که علم مردم را به علم خود افزود. اسم تفضیل : أَعْلِمُ

أَعْلِمُ : مبتدا - النَّاسِ : مضاف إليه - مَنْ : خبر (اسم های موصول الذي ، التي مَنْ ، ما در معنا است یا هستند داشته باشند حتما خبر هستند.) - عِلْمَ : مفعول به - النَّاسِ : مضاف إليه - إلى علم : جارّ و مجرور - ه : مضاف إليه

۳- **أَفْضَلُ** الأعمالِ الكَسْبُ مِنَ الحَلَالِ. رسول الله (ص)

برترین کارها کسب از حلال است. **اسم تفضیل: أفضل**

أَفْضَلُ: مبتدا - الأعمال: مضاف إليه - الكَسْبُ: خبر مفرد (اسم) - من الحلال: جار و مجرور

الأعمال: اسم - جمع مکسر (مفرده: العمل " مذکر ") - معرّف بأل

نکته: دو کلمه خیر و شر اگر مضاف واقع شوند یا بعد از آن ها حرف جر « مِنْ » بیاید ، به معنی «بهتر یا بهترین» و « بدتر و بدترین » ترجمه می شوند و اسم تفضیل هستند.

مثال: - أنا خَيْرٌ مِنْكَ: من از تو بهترم.

خَيْرُ النَّاسِ مَنْ يَنْفَعُ النَّاسَ وَ شَرُّ النَّاسِ مَنْ يَضُرُّ النَّاسَ. **بهترین** مردم کسی است که به مردم سود می رساند و **بدترین** مردم کسی است که به مردم ضرر می رساند.

تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً. رَسُولُ اللَّهِ (ص) ساعتی اندیشیدن **بهتر** از عبادت هفتاد سال است.

شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَ لَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع)

بدترین مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد و از خیانت دوری نکند.

خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع) **بهترین** کارها میانه ترین آنهاست.

حیی علی **خیر** العمل: به سوی **بهترین** کار بشتاب.

تَوَجَّهْ: خیرک فی حقِّ الآخرین لا یخفی علی أحد. **خوبی** تو در حقِّ دیگران بر کسی پوشیده نمی ماند.

مَنْ يَعْمَلُ خَيْرًا يُشَاهِدُ نَتِيجَتَهُ. هر کسی **خوبی** کند نتیجه اش را می بیند.

خَيْرٌ وَ شَرٌّ در معنای خوبی و بدی یا خوب و بد اسم تفضیل نیستند.

نکته: خیر و شرّ وقتی " ال " بگیرند اسم تفضیل نیستند.

هنر ۹۸

عین کلمه «خیر» لیست اسم تفضیل:

(۲) خیر النَّاسِ مَنْ يُجِبِرُ نَفْسَهُ عَلَى الْخَيْرِ!

(۱) **الخیر فی ما وقع!**

(۴) أَحَبُّ أَنْ أَقُومَ بِخَيْرِ الْأَعْمَالِ فِي الْحَيَاةِ!

(۳) خیر الأعمال أوسطها!

در گزینه دو: خیر اسم تفضیل است ولی الخیر اسم تفضیل نیست.

اِخْتَبِرَ: فعل و فاعله أنت مستتر - نفس: مفعول به - ك: مضاف إليه- تَرَجَمَ: فعل و فاعله أنت مستتر - العبارات : مفعول به - التالية : صفة (نعت)

اِخْتَبِرَ: فعل أمر - مفرد مذكر مخاطب (للمخاطب) - ثلاثی مزید بزیادة حرفین (همزه - ت) من باب افتعال - متعدّ - معلوم

۱- ﴿ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴾ المؤمنون: ۱۰۹ **خیر: اسم تفضیل**

پروردگارا ایمان آوردیم پس ما را بیامرز و به ما رحم کن که تو (حال آن که تو) بهترین رحم کنندگان هستی.

نا (در ربتنا) : مضاف إليه - نا (در آمنا) : فاعل - نا (در لنا) : مجرور بحرف جرّ - نا (در ارحمنا) : مفعول به

۲- ﴿ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴾ القدر: ۳

شب قدر بهتر از هزار شب است. **خیر: اسم تفضیل**

لیلة: مبتدا - القدر: مضاف إليه - خَيْرٌ: خبر مفرد (اسم) - مِنْ أَلْفٍ: جارّ و مجرور - شهر: مضاف إليه

۳- شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهِينِ.

بدترین مردم ، (آدم) دورو است. **شَرُّ: اسم تفضیل**

شَرُّ: مبتدا - النَّاسِ: مضاف إليه - ذُو: خبر مفرد (اسم) - الْوَجْهِينِ: مضاف إليه

ذو = صاحب

۴- خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَىٰ إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ. رسول الله (ص)

بهترین برادران شما کسی است که عیب هایتان را به شما هدیه داد (گوشزد کرد).

خیر: اسم تفضیل در نقش مبتدا - مَنْ: خبر مفرد (اسم) - عُيُوبَ: مفعول به

أخ: برادر جمع: إِخْوَان - إِخْوَةٌ / أَخَوَان - أَخَوَيْن: مثنی

۵- مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ. أمير المؤمنين عليّ (ع)

هر کس شهوتش بر عقلش چیره شد (چیره شود) از چهارپایان بدتر است. **شَرٌّ: اسم تفضیل**

مَنْ: مبتدا - غَلَبَتْ: فعل شرط (درس دوم) - شهوة: فاعل - ه: مضاف إليه - عقل: مفعول - ه: مضاف إليه - فاء

جزاء شرط (درس دوم) - هو شَرٌّ من البهائم: جواب (جزای) شرط - هو: مبتدا - شَرٌّ: خبر مفرد - من البهائم: جارّ و

مجرور

البهائم: جمع مکسر (مفرد بهیمة)

نکته: اگر اسمی بر وزن افعال باشد ولی بر رنګ یا عیب دلالت کند ، اسم تفضیل نیست.

أسود (سیاه) ، أبيض (سفید) ، أحمر (سرخ) ، أخضر (سبز) ، أزرق (آبی) ، أصفر (زرد)

أعوج ، أبکم (لال) ، أعمى (کور) ، ألكن (لکنت دار) ، أصم (کر) ، أحمق (احمق) ، أبله (ابله)

مؤنث این کلمات بر وزن فَعْلَاء می باشد.

* اسم هایی مانند: أعم ، أخص ، أعم ، أشد ، أحب ، أجل ، أحر ، أضر ، أحل ، أقل ، ... اسم تفضیل هستند و دو حرف هم جنسشان ادغام شده است.

* گاهی اسم تفضیل بخاطر سهولت تلفظ بر وزن أفعی می آید: أعلى " بالاتر ، بالاترین " (علیا) - أدنى " پایین تر ، پایین ترین - نزدیکتر ، نزدیکترین - پست تر ، پست ترین " (دنیا) - أبقى " ماندگارتر ، ماندگارترین " - أحملى " شیرین تر ، شیرین ترین " - أزكى " وارسته تر ، وارسته ترین " - أقوى " قوی تر ، قوی ترین " - أتقى " با تقواتر ، با تقوا ترین " ، أعلی " گران تر ، گران ترین " ...

گاهی اسم تفضیل بدون تر یا ترین ترجمه می شوند: تتساقط الفِراخُ من الأعلى إلى الأسفل. جوجه ها از بالا به پایین می افتند.

توجه: أول (اولی) از اعداد ترتیبی و آخر (آخری) " دیگر " اسم تفضیل هستند. آخر (آخره) اسم فاعل است.

کلمه آخر در اصل آءَخر بوده و بعد از ادغام دو همزه بصورت آخر نوشته می شود.

أولى (نخستین ، اولین) را با أولى (سزاوارتر ، سزاوارترین) گرچه هر دو اسم تفضیل هستند ولی به تفاوت آنها دقت کنید.

نکته: اسم تفضیل بر وزن افعال را نباید با فعل ماضی باب افعال و اول شخص مفرد (متکلم وحده) مضارع و با فعل امر مفرد مذکر مخاطب اشتباه کرد که حتما باید به معنای آنها در جمله دقت شود. مثال: أكرمَ الوالدُ بنتَهُ : پدر ، دخترش را گرامی داشت. (فعل ماضی در باب افعال) - أنا أعلمُ ما كتبت عني. آنچه را که از من پوشاندی می دانم. (أعلم : مضارع متکلم وحده) - أكرم الصيوف كثيرا. مهمانان را زیاد گرامی بدار. (أكرم : امر)

نکته : جمع مکسر اسم تفضیل (افعال) بر وزن أفاعل است : أكابر * أراذل * أفاضل و برای افعال جمع مذکر سالم " أفضلون (أفضلین) و برای فعلی جمع مؤنث سالم " فضليات " استفاده می شود.

أفعل + اسم (اسم) : اسم تفضیل أحسن لون

أهدى عملٍ نعرفه، هو بالعمل لا بالكلام!

مگر اینکه آن اسم جمع مؤنث سالم باشد که در این حالت به ترجمه پناه می بریم.

مدير المستشفى أكرم الممرضات. مدير بیمارستان پرستاران را گرامی داشت. (فعل)

بكلامة اللين سَمعنا أهدى الكلمات. (هدایت کننده ترین سخنان - اسم تفضیل)

أفعل + أَنْ (أن - إلى) : معمولاً فعل است.

أعلم أَنْ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ فَهُوَ عَلِيمٌ. می دانم که ...

أحِبُّ أَنْ تَكُونَ مَعِيَ فِي هَذِهِ السَّفَرَةِ. دوست دارم که ...

صديقي **أهدى إليّ كتاباً من مكتبته.** هدیه داد

مَنْ أَحْسَنَ إِلَيْكَ فَأَحْسِنْ إِلَيْهِ، وَ هَذَا الْعَمَلُ حَسَنٌ! نیکی کرد - نیکی کن

أَنْجَحُ : فعل مضارع - موفق می شوم / اسم تفضیل - موفق تر ، موفق ترین

هو أَنْجَحُ : عدم هماهنگی ضمیر و أفعل اسم تفضیل

كان مِنْ بَيْنِ أَصْدِقَائِي مَنْ هُوَ أَنْجَحُ التَّلَامِيذِ.

أنا **أَنْجَحُ** فِي الامْتِحَانِ. فعل مضارع (من در امتحان موفق می شوم) - اسم تفضیل (من در امتحان موفق ترم)

أنا **أَنْجَحُ** التَّلَامِيذِ. اسم تفضیل (من موفق ترین دانش آموزان هستم)

كان مِنْ بَيْنِ أَصْدِقَائِي مَنْ هُوَ أَنْجَحُ التَّلَامِيذِ.

أفعل + : فعل (.....) أسخَطَ الصَّبُورُ الشَّيْطَانَ بِحِلْمِهِ أَمَامَ الْمَشَاكِلِ!

(انسان) شکیبا ، شیطان را با بردباری خود در برابر مشکلات خشمگین کرد.

أفعل + اسم موصول (مَنْ ، مَا ، الَّذِي در معنای کسی است که ، چیزی است که) : أفعل " اسم تفضیل در

نقش مبتدا - اسم موصول در نقش خبر

أَتَقَى النَّاسَ مَنْ لَا يَخَافُ النَّاسَ مِنْ لِسَانِهِ. **أحِبُّ إِخْوَانَنَا مَنْ يُرْشِدُونَنَا إِلَى فَهْمِ عَيْبُونَا بِكَلَامٍ لَيِّنٍ.**

آیا ممکن است أفعل بدون حرکت در عبارت دو وجهی (فعل و اسم تفضیل) باشد؟ بله

أحِبُّ صَدِيقِي الَّذِي يُفَكِّرُ فِي أَعْمَالِهِ وَ أَسَالِيْبِهِ دَائِمًا.

۱- محبوب ترین دوست من کسی است که همیشه در (به) کارها و روش هایش می اندیشد. **أحِبُّ** : اسم تفضیل

۲- دوستم را که همیشه در (به) کارها و روش هایش می اندیشد دوست دارم. **أحِبُّ** : فعل مضارع

توجه : " أفاعل " ی که مفردش أفعل باشد معمولاً اسم تفضیل است. أراذل (أراذل) - أفاضل (أفاضل) - أقارب (أقرب)

- أكابر (أكبر)

أصابع : إصْبَعٌ " گرچه أُصْبَعٌ وَ أَصْبَعٌ هُم مِی شُود. (انگشت) - أساور : سِوَارٌ (انگو - دستبند) اسم تفضیل نیستند.

عَيْن ما ليس فيه اسم التفضيل: رياضى ٩٨

١- أتقى النَّاس من لا يخاف النَّاس من لسانه!

٢- كان من بين أصدقائي مَنْ هو أنجح التلاميذ!

٣- أعلم أنّ مَنْ جَمَع عِلْم النَّاس إلى علمه فهو عليم!

٤- إنّ اللون الأبيض أحسن لونٍ لألبسة الممَرّضات!

عَيْن ما ليس فيه «اسم التفضيل»: زبان خارجه ٩٨

١) أفاضلنا من يُحِبُّون العلم و يعلمون به!

٢) أحبّ المعلمين الذين ينفعون النَّاس بأعمالهم!

٣) حُسن الخلق أثقل الأعمال عند الله من عباده!

٤) أحبّ إخواننا من يُرشدوننا إلى فهم عيوبنا بكلام لين!

عَيْن ما ليس فيه اسم التفضيل: هنر ٩٩

١) هو في حياته أهدى مني كثيرًا!

٢) بكلامه اللين سمعنا أهدى الكلمات!

٣) صديقي أهدى إليّ كتابًا من مكتبته!

٤) أهدى عملي نعرفه، هو بالعمل لا بالكلام!

عَيْن وزن « أفعل » ليس اسم تفضيل: زبان خارجه ٩٩

١) السكوت أبلغ كلامٍ مقابل الجاهل!

٢) هذه السورة أعظم السور في القرآن الكريم!

٣) مَنْ أحسن إليك فأحسن إليه، و هذا العمل حسن!

٤) الغنى الأكبر اليأس من كلِّ ما في أيدي الآخرين!

عَيْن ما فيه اسم تفضيل: اختصاصى انسانى ٩٩

١- لِنبتعدُ عن الأعمال التي تجعل الأراذل يحكمون علينا!

٢) أحبُّ صديقي الذي يُفكّر في أعماله و أساليبه دائماً!

٣- كتب التلميذ واجباته متأخرًا فما أرضى معلمه عنه!

٤) أسخّط الصبور الشيطان بحلمه أمام المشاكل!

حرف آخر: أحمد و أربع اسم تفضيل نیستند.

بخش دوم: اسم مكان

اسم مكان: مَفْعَل " مَشْهَد - مَسْقَط - مَلْعَب - مَأْمَن - - مَفْعِل " مَسْجِد - مَنْزِل - مَحْفِل - - مَفْعَلَة: مَحْكَمَة - مَدْرَسَة - مَزْرَعَة - مَقْبَرَة - مَطْبَعَة (چاپخانه)

اسم مكان جامد (بَيْت - دار - وَكُنَة) موضوع بحث ما نیست - اسم مكان مشتق (از مصدر ساخته شده اند بر وزن :

مَفْعَل - مَفْعِل - مَفْعَلَة - جمع همگی مَفَاعِل) - مَفْعَلَة جمع سالمش کاربرد زیادی دارد: مکتبه " مکتبات "

هر گدی گردو نیست.

عین ما یدلّ علی المكان: اختصاصی انسانی داخل ۹۸

(۱) هو من مُقاتلینا!

(۲) یمشون فی مساکنهم!

(۳) هو من مفاخر اُمّتنا!

(۴) مصالح الأُمَّة نحفظها!

مُقاتِل: اسم فاعل از باب مُفاعِلَة / مَساکِن: مفرده مَسکن (سکونت گاه) - اسم مکان / مَفاخِر (افتخارات): مفرده مَفخَر
أو مَفخَرَة = فخر - مصدر میمی / مصالح: مفرده مصلحة = منفعة = نفع - مصدر میمی

مَقْتَل الحسین (ع) کربلاء. کربلاء: رهنما - مَقْتَل: اسم مکان

مَقْتَل الحسین (ع) سنة ۶۱ هـ. سنة ...: رهنما - مَقْتَل: اسم زمان

إِنَّ مَوَعِدَهُم الصبْحَ أَلِيسَ الصبْحَ بِقَرِيبٍ. الصبْح: رهنما - مَوَعِد: اسم زمان

مَقْتَل الحسین (ع) فاجعة كبيرة في تاريخ الإسلام. با توجه به فاجعة - مَقْتَل مصدر میمی

معارف: معرفة " شناختن " - اسم مکان نیست - مصدر میمی

مکارم: شایستگی ها مفرده مکْرمة " بزرگواری - شایستگی - کرامه - کَرَم " - مصدر میمی

عین ما یختلف عن الباقي: مواضع - مواقف - مواعد - مقاصد - موانع - مداخل

همگی بر وزن مَفاعِل هستند ولی مواضع بر وزن فَواعِل است

مَشاکِل: مَفاعِل - ولی اسم مکان نیست - بر اساس مفرد: مُشکِل " اسم فاعل از باب إفعال "

یادآوری اسم فاعل با مثال های ویژه: موانع - مشاکِل - قضاة (قاضي) - طلبَة (مفرده طالب) " فَجْرَة (فاجر) - كَفْرَة (

کافر) - قَتَلَة (قاتِل) - كَسْبَة (کاسب) - عَمَلَة (عامل)

عین ما فيه اسم التفضيل و اسم المكان معًا: ریاضی ۹۹

(۱) إِنَّ بَعْضَ الْمُتَاجِرِ مَفْتُوحٌ إِلَى نِهَايَةِ اللَّيْلِ!

(۲) رَأَيْتُ مَكْتَبَةً فِي مَدِينَتِنَا كَانَتْ مِنْ أَكْبَرِ مَكاتِبِ الْعَالَمِ!

(۳) نُحِبُّ أَنْ نَشْتَرِيَ مَا نُرِيدُهُ بِثَمَنِ أَرْخَصٍ وَنَوْعِيَّةٍ أَعْلَى!

(۴) يَجِبُ أَنْ يَكُونَ لَوْنُ جِدَارِ الْمُطابِحِ خَاصَّةً فِي الْأَمَكانِ الْعَامَّةِ أبيض!

اسم مکان (مثال های ویژه):

مَكان - مَجال - مَدار - مَطار - ... حرف وسط تبدیل به الف شده است. مثلا: مَطير شده مَطار

محلّ - مَقَرّ - مَفَرّ - مَمَرّ (راهرو) - ... ادغام شده است. مثلا مَفَرّ شده مَفَرّ

اخْتَبِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمِ الْاَيْتِينَ وَ الْعِبَارَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْمَكَانِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.

۱- ﴿ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ... ﴾ النَّحْلُ : ۱۲۵ اسم تفضيل : أحسن - أعلم

و با آنها به (روشی) که بهتر است بحث کن چرا که پروردگار تو به کسی که از راهش گمراه شد آگاه تر است.

۲- ﴿ وَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ وَ أَبْقَى ﴾ الْأَعْلَى : ۱۷ و آخرت بهتر و ماندگارتر است. اسم تفضيل : خَيْرٌ - أَبْقَى

آخِر ، آخِرَة : اسم فاعل / آخِر ، آخِرَى : اسم تفضيل

۳- كَانَتْ مَكْتَبَةً « جُنْدِي سَابور » فِي خَوْزِسْتَانِ أَكْبَرَ مَكْتَبَةٍ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ. اسم تفضيل : أكبر - اسم مكان : مَكْتَبَة

کتابخانه ی جندی شاپور در خوزستان بزرگترین کتابخانه در جهان قدیم بود.

جادل : بحث کن - ضلّ : گمراه شد

● در گروه های دو نفره شبیه گفت وگویی زیر را در کلاس اجرا کنید.

حواژ في سوقِ مَشْهَد سوق : مؤنث معنوی - مشهد : مؤنث معنوی

بائعُ المَلابِيس لباس فروش	زائرِ عَرَبِي زائر عربی
عَلَيْكُمْ السَّلَامُ مَرَحَبًا بِكِي. درود بر شما، خوش آمدی	سَلَامٌ عَلَيْكُمْ. درود بر شما
سِتُّونَ أَلْفَ تَومَانِ. شصت هزار تومان	كَمْ سِعْرُ هَذَا الْقَمِيصِ الرَّجَالِي؟ قیمت این پیراهن مردانه چنده؟ کم : خبر مقدم - سِعْر: مبتدا مؤخّر - هذا : مضاف إليه - القَمِيص: مشار إليه - الرَّجَالِي: صفت
عِنْدَنَا بِسِعْرِ خَمْسِينَ أَلْفَ تَومَانِ. تَفْضَلِي أَنْظِرِي. به قیمت پنجاه هزار تومان داریم. بفرما نگاه کن. عند: خبر مقدم - نا : مضاف إليه - مبتدا محذوف " قمیص " - خمسین : مضاف إليه - تومان: مضاف إليه - تَفْضَلِي: فعل و فاعله " ي " بارز - أَنْظِرِي: فعل و فاعله " ي " بارز	أَرِيدُ أَرْخَصَ مِنْ هَذَا. هَذِهِ الْأَسْعَارُ غَالِيَةٌ. ارزان تر از این می خواهم. این قیمت ها گران است. أَرِيدُ : فعل مضارع در باب إفْعَال (أَرَاد - يَرِيدُ - أَرَادَ - إِرَادَة) - أَرْخَصَ: مفعول به - هذه : مبتدا - الْأَسْعَارُ : مشار إليه - غَالِيَةٌ : خبر مفرد (اسم) أَرْخَصَ متضاد أَعْلَى / غَالِيَةٌ متضاد رَخِيصَةٌ
أَبْيَضٌ وَ أَسْوَدٌ وَ أَزْرَقٌ وَ أَحْمَرٌ وَ أَصْفَرٌ وَ بَنَفْسَجِيٌّ. سفید و سیاه و آبی و سرخ و زرد و بنفش	أَيُّ لَوْنٍ عِنْدَكُمْ؟ چه رنگی دارید؟ أَيُّ: مبتدا - لَوْنٍ: مضاف إليه - عند: خبر - كم: مضاف إليه
تَبَدُّوا الْأَسْعَارُ مِنْ خَمْسَةِ وَ سَبْعِينَ أَلْفًا إِلَى خَمْسَةِ وَ ثَمَانِينَ أَلْفَ تومان.	بِكُمْ تَومَانِ هَذِهِ الْفَسَاتِينُ؟ این پیراهن های زنانه چند تومان است. بکم : خبر مقدّم - هذه: مبتدا مؤخّر - الفساتين : مشار إليه - فساتين مانند سلاطين ، بساتين، قوانين ، ميادين ، مجانين ، دلافين ، مساكين جمع مكسر است.

<p>قیمت ها از هفتاد و پنج هزار شروع می شود تا هشتاد و پنج هزار تومان</p> <p>تَبَدُّأ: فعل - الأَسْعَارُ: فاعل " اسم ظاهر "</p>	
<p>سَيِّدَتِي يَخْتَلِفُ السَّعْرُ حَسَبَ التَّوَعِيَّاتِ.</p> <p>خانم، قیمت بر اساس جنس ها فرق دارد.</p> <p>سَيِّدَة: منادا - ي: مضاف إليه - يَخْتَلِفُ: فعل - السَّعْرُ: فاعل " اسم ظاهر "</p>	<p>الأَسْعَارُ غَالِيَةٌ! قیمت ها گران است.</p>
<p>السَّرَوَالُ الرَّجَالِيُّ بِتِسْعِينَ أَلْفَ تَومَانٍ وَ السَّرَوَالُ النِّسَائِيُّ بِخَمْسَةِ وَ تِسْعِينَ أَلْفَ تَومَانٍ. شلوار مردانه نود هزار هزار تومان و شلوار زنانه نود و پنج هزار تومان است.</p>	<p>بِكَمْ تَومَانٍ هَذِهِ السَّرَاوِيلُ؟ این شلوارها چند تومان است؟</p> <p>السَّرَاوِيلُ: جمع مَكْسَر</p>
<p>ذَلِكَ مَتَجَرٌّ زَمِيلِي، لَهُ سَرَاوِيلٌ أَفْضَلُ.</p> <p>آن مغازه ی همکارم است، شلوارهای بهتری دارد.</p> <p>ذَلِك: مبتدا - مَتَجَرٌّ: خبر مفرد - زَمِيل: مضاف إليه - ي: مضاف إليه - له: خبر مقدّم - سَرَاوِيل: مبتدا مؤخّر - أَفْضَلُ: صفت (نعت)</p>	<p>أَرِيدُ سَرَاوِيلَ أَفْضَلَ مِنْ هَذِهِ.</p> <p>شلوارهایی بهتر از اینها می خواهم.</p> <p>سَرَاوِيل: مفعول به - أَفْضَلَ: صفت - من هذه: جارّ و مجرور - مَشَارٌّ إِلَيْهِ مَحْذُوفٌ اسْت (هذه السَرَاوِيل)</p>
<p>فِي مَتَجَرِّ زَمِيلِهِ ... در مغازه ی همکارش</p>	
<p>صَارَ الْمَبْلُغُ مِئَتَيْنِ وَ ثَلَاثِينَ أَلْفَ تَومَانٍ. أُعْطِينِي بَعْدَ التَّخْفِيفِ مِئَتَيْنِ وَ عِشْرِينَ أَلْفًا. مبلغ دویست و سی هزار تومان شد. بعد از تخفیف دویست و بیست هزار به من بده (بدهید " برای احترام ")</p> <p>مِئَتَيْنِ (دومی) : مفعول به دوم - عِشْرِينَ : معطوف</p>	<p>رَجَاءً، أُعْطِنِي سِرْوَالًا مِنْ هَذَا التَّوَعِ وَ ... كَمْ صَارَ الْمَبْلُغُ؟</p> <p>لطفا، شلوازی از این جنس به من بده (بدهید) و ... مبلغ چند شد؟ أُعْطِ: فعل و فاعله أنت مستتر - نون وقایه - ي: مفعول به - سِرْوَالًا: مفعول به دوم</p>

یسعر: قیمت « جمع : أسعار » - نَوَعِيَّة: جنس - مَتَجَرٌّ: مغازه - زَمِيل: همکار - تَخْفِيفُ: تخفیف

التمرین الأول: تَرَجِمَ الأَفْعَالَ وَ المَصَادِرَ التَّالِيَةَ.

۱. المُسْتَبِدُّ الَّذِي لَا يَرَى لِأَحَدٍ عَلَيْهِ حَقًّا: الجَبَّار
۲. الْإِنْسَانُ الَّذِي يَفْتَخِرُ بِنَفْسِهِ كَثِيرًا: الْمُخْتَال
۳. حَيَوَانٌ يُسْتَحْدَمُ لِلْحَمْلِ وَ الرُّكُوبِ: الْجِمَار
۴. الْعَمَلُ السَّيِّئُ وَ الْقَبِيحُ: الْمُنْكَر

التَّمْرِين الثَّانِي: عَيِّن نَوْعَ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظٌّ وَ مَيِّز تَرْجِمَتَهَا. (نوع: الماضي، المضارع، الأمر)

أَرَادَ قَنْبَرٌ أَنْ يَسِبَّ الَّذِي كَانَ سَبَّهُ فَقَالَ الْإِمَامُ عَلِيُّ (ع) لَهُ:

أراد: ماضى - باب إفعال / أن يسبَّ : فعل مضارع منصوب ، ثلاثى مجرّد (س. ب. ب) / كانَ : ماضى ، ثلاثى مجرد / سبَّ : ماضى ، ثلاثى مجرد / قال : ماضى ، ثلاثى مجرد

مَهَلًا يَا قَنْبَرُ دَعِ شَاتِمَكَ مُهَانًا تُرْضِ الرَّحْمَانَ وَ تُسَخِّطِ الشَّيْطَانَ وَ تُعَاقِبَ عَدُوَّكَ... مَا أَرْضَى الْمُؤْمِنُ رَبَّهُ بِمِثْلِ الْجَلْمِ وَ لَا أُسَخِّطُ الشَّيْطَانَ بِمِثْلِ الصَّمْتِ وَ لَا عُوقِبَ الْأَحْمَقُ بِمِثْلِ السُّكُوتِ عَنْهُ.

دَع : امر، ثلاثى مجرد / تُرْضِ : مضارع ، ثلاثى مزيد باب إفعال (أرضى - يرضي - أرض - إرضاء) / تُسَخِّطُ: مضارع ، ثلاثى مزيد باب إفعال / تُعَاقِبُ: مضارع ، ثلاثى مزيد باب مفاعلة / أَرْضَى : ماضى ثلاثى مزيد باب إفعال / أُسَخِّطُ: ماضى ، ثلاثى مزيد باب إفعال / عُوقِبَ : ماضى مجهول (معلوم : عاقب) ثلاثى مزيد باب مُفَاعَلَة

قنبر خواست به کسی که به او ناسزا گفته بود، دشنام دهد پس امام علی (ع) به او فرمودند:

ای قنبر آرام باش، دشنام گوی خود را خوار رها کن تا (خدای) بخشاینده را خشنود و اهریمن را خشمگین کنی و دشمنت را کیفر داده باشی. مؤمن پروردگارش را با (چیزی) مانند بردباری خشنود و اهریمن را با (چیزی) همانند خاموشی خشمگین نکرد و نادان با (چیزی) همانند دم فروبستن در برابرش کیفر نشد.

رُبَّ سُّكُوتٍ أْبْلَغُ مِنَ الْكَلَامِ. چه بسا سکوتی که رساتر از کلام باشد.

التَّمْرِين الثَّلَاث: تَرْجِمَ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ التَّبَوِّيَّةَ، ثُمَّ عَيَّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

ترجم : فعل و فاعله أنت مستتر - هذه: مفعول به - الأحاديث : مشارٌ إليه (اسم ال دار پس از اسم اشاره)- التَّبَوِّيَّة : صفت - عَيَّنَ: فعل و فاعله أنت مستتر - المطلوب : مفعول به - منك : جارّ و مجرور

۱. حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ. (الْمُبْتَدَأُ: حُسْنٌ - وَ الْخَبَرُ: نِصْفٌ " خبر مفرد « اسم »)

خوش خلقی نصف دین است.

۲. مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَدَّبَ نَفْسَهُ. (الفاعل : خُلُقٌ - هو مستتر / المفعول : نَفْسٌ)

کسی که خُلُقش بد شد خودش را شکنجه داد. (هر کس خُلُقش بد شود خودش را شکنجه می دهد.)

۳. إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ. (الْفِعْلُ الْمَاضِي الْمَجْهُولُ: بُعِثْتُ - وَ الْمَفْعُولُ: مَكَارِمَ)

فرستاده شدم تا فقط شایستگی های اخلاق (خُلُق های شایسته) را کامل کنم.

الأخلاق : مضاف إليه - إِنَّمَا: أداة حصر " در ترجمه: فقط ، تنها "

۴. اللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي. (فِعْلَ الأَمْرِ: حَسَّنَ وَ الفِعْلَ المَاضِي: حَسَّنْتَ)

خدایا همانطور که آفرینشتم را نیکو کردی پس خُلقم را نیکو کن.

۵. لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي المِيزَانِ مِنَ الخُلُقِ الحَسَنِ. (اسمَ التَّفْضِيلِ: أَثْقَلَ - وَ الجَاؤُ وَ المَجْرورَ: فِي المِيزَانِ - مِنَ الخُلُقِ)

در ترازو (ی اعمال) چیزی سنگین تر (با ارزش تر) از خُلق نیکو نیست.

التمرین الرابع: تَرْجِمِ التَّرَاكِيِبَ التَّالِيَةَ ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ المَكَانِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.

۱. ﴿ رَبُّ المَشْرِقِ وَ المَغْرِبِ ﴾ پروردگار مشرق و مغرب - المشرق ، المغرب : اسم مکان

۲. ﴿ مِنَ المَسْجِدِ الحَرَامِ ﴾ از مسجد الحرام - المسجد: اسم مکان

۳. يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ يَا سَنُوا تَرِينِ شَنُونِدْگَانِ - أَسْمَعَ: اسم تفضیل - السَّامِعِينَ : اسم فاعل

۴. يَا أَحْسَنَ الخَالِقِينَ يَا بَهْتَرِينَ آفَرِينْدِگَانِ - أَحْسَنَ : اسم تفضیل - الخَالِقِينَ : اسم فاعل

۵. يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ای مهربان ترین مهربانان - أَرْحَمَ : اسم تفضیل - الرَّاحِمِينَ : اسم فاعل

التمرین الخامس: تَرْجِمِ الأَفْعَالَ وَ المَصَادِرَ التَّالِيَةَ.

المَصْدَر	الأَمْرُ وَ النَّهْيُ	المُضَارِع	المَاضِي
إِحْسَان: نیکو کردن	أَحْسِن: نیکو کن - أمر للمخاطب - باب إفعال	يُحْسِنُ: نیکو می کند	قَدْ أَحْسَنَ: نیکو کرده است قد + ماضی: نیکو کرده است
إِقْتِرَاب: نزدیک شدن	لَا تَقْتَرِبُوا: نزدیک نشوید - مضارع للنهي - للمخاطبين	يَقْتَرِبُونَ: نزدیک می شوند - مضارع للغائبين - باب افتعال	إِقْتَرَبَ: نزدیک شد
إِنْكَسَار: شکسته شدن	لَا تَنْكَسِرْ: شکسته نشو	سَيَنْكَسِرُ: شکسته خواهد شد - مضارع مستقبل - للقائمين	إِنْكَسَرَ: شکسته شد - ماضٍ للغائب - باب انفعال
إِسْتِغْفَار: آمرزش خواستن	إِسْتِغْفِرْ: آمرزش بخواه - امر للمخاطب	يَسْتِغْفِرُ: آمرزش می خواهد - مضارع للغائب - باب استفعال	إِسْتِغْفَرَ: آمرزش خواست

ما سافَرْتُ: سفر نکردم	لا يُسافِرُ: سفر نمی کند - مضارع منفى - للغائب - باب مفاعلة	لا تُسافِر: سفر نکن - مضارع للنهي - للمخاطب	مُسافِرَة: سفر کردن
تَعَلَّم: یاد گرفت - ماضٍ لِلغائب - باب تفعّل	يَتَعَلَّمان: یاد می گیرند - لِلغائبين	تَعَلَّم: یاد بگیر - امر لِلمخاطب	تَعَلَّم: یاد گرفتن
تَبَادَلْتُمْ: عوض کردید - ماضٍ لِلمخاطبين	تَتَبَادَلونَ: عوض می کنید - مضارع لِلمخاطبين	لا تَتَبَادَلوا: عوض نکنید	تَبَادُل: عوض کردن
قَدْ عَلَّمَ: آموزش داده است	سَوْفَ يُعَلِّمُ: آموزش خواهد داد - مضارع مستقبل - لِلغائب	عَلِّم: آموزش بده - امر لِلمخاطب	تَعْلِيم: آموزش دادن

عَلَّمَ دو مفعولی است: عَلَّمْتُ أُخِي الْهَنْدَسَةَ. أخ: مفعول به ۱ - الهندسة: مفعول به ۲

٦) عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي أُشِيرَ إِلَيْهَا بِحَطِّ.

- ﴿ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَكِينَةً: مفعول به - رسول: مجرور بحرف جرّ
- ﴿ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا. اللَّهُ: فاعل و مرفوع بالضمّة - نفساً: مفعول به و منصوب بالفتحة
- السُّكُوتُ ذَهَبَ و **الكَلَامُ فِضَّةٌ**. الكلام: مبتدا و مرفوع بالضمّة - فِضَّةٌ: خبر مفرد و مرفوع بالضمّة
- أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ**. أَحَبُّ: مبتدا و مرفوع بالضمّة - عِبَادِ: مضاف إليه مجرور بالكسرة - اللَّهُ: مجرور بحرف جر بالكسرة - أَنْفَعُ: خبر مفرد و مرفوع بالضمّة
- عِدَاةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ**. عِدَاةُ: مبتدا و مرفوع بالضمّة - خَيْرٌ: خبر مفرد و مرفوع بالضمّة - صِدَاقَةُ: مجرور بحرف جر بالكسرة

التمرين السابع: عَيْنِ الْكَلِمَةِ الْغَرِيبَةِ فِي كُلِّ مَجْمُوعَةٍ.

- ١- **نَمَازِج** (نمونه ها - الگوها / مفرد: نَمَوذَج) - حمير (الاغ ها / مفرد: حِمَار) - ثعالب (روباه ها / مفرد: ثَعَلَب) - ذِئَاب (گرگ ها / مفرد: ذِئْب)
- ٢- سِرْوَال (شلوار) - **صَمْت** (سکوت) - فُستَان (پیراهن زنانه) - قَمِيص (پیراهن)
- ٣- مُمَرِّضَةٌ (پرستار) - بائِعة (فروشنده) - فَلَاحَة (کشاورز) - **قِيَمَة** (ارزشمند)
- ٤- **أَحْمَر** (سرخ) - أَحْسَن (نیکوتر) - أَجْمَل (زیباتر) - أَصْلَح (صالح تر)
- ٥- أَصْفَر (زرد) - أَزْرَق (آبی) - أبيض (سفید) - **أَكْثَر** (بیشتر)

٤- خذ (گونه / جمع : خُدود) - سِنّ (دندان / جمع : أسنان) - لِسَان (زبان / جمع : ألسنة - ألسن) - مَرَح (تكبر) (تَكَبَّر)

التمرين الثامن : صَع في الفراغ كلمة مناسبة.

١- اِسْتَرَيْنَا وَ فَسَاتَيْنَ بِأَسْعَارٍ رَخِيصَةٍ فِي الْمَتَجَرِّ. **سَراويل** - أَشْهُرًا - مَوَاقِفَ

٢- ذَهَبَ الْعَامِلُ إِلَى بَيْتِهِ بَعْدَمَا وَاجِبَاتِهِ بِدَقَّةٍ. ضَلَّ - سَاءَ - تَمَّمَ

٣- إِنَّنَا هَدِيَّةً لَزَمِيلِنَا الْفَائِزِ فِي الْمُسَابَقَةِ. عَمَرْنَا - أَهْدَيْنَا - غَلَبْنَا

٤- وَالِدِي يَشْتَغِلُ فِي مُؤَسَّسَةٍ ثَقَافِيَّةٍ. **تَرْبَوِيَّةٍ** - نَمُوذَجٌ - رُكُوبٍ

٥- يَا زَمِيلِي ، دَع كَ حَقِيرًا لِرِضَا اللَّهِ. **شَايَمَ** - نَوَعِيَّةَ - أَسْعَارَ

٦- إِنَّ ال آلَةً لِمَعْرِفَةِ وَزَنِ الْأَشْيَاءِ. مِفْتَاحَ - مِصْبَاحَ - مِيزَانَ

البحث العلمي: استخرج : فعل و فاعله " أنت " مستتر - خمسة : مفعول به - أسماء : مضاف إليه - تفضيل: مضاف إليه - من دعاء : جار و مجرور - الافتتاح : مضاف إليه

تست های درس اول در کنکور ٩٨ و ٩٩ و ١٤٠٠

١- عَيِّن الصَّحِيحَ: **زبان خارجه ٩٨**

(١) الذَّنُوبُ الْكَبِيرَةُ: إِثْمٌ (٢) الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ: تَائِبٌ

(٣) مَنْ لِإِيْرَاعِي الْقَانُونََ: مِشَاغِبٌ (٤) مَنْ يَتَكَلَّمُ بِصَوْتٍ ضَعِيفٍ: هَمَسٌ

٢- عَيِّن الْخَطَأَ: **اختصاصی انسانی داخل ٩٨**

(١) «الغيبه» هي أن تذكر الآخرين بما يكرهون!

(٢) «الميت» هو الذي قد خرجت روحه من بدنه و لا يتنفس!

(٣) «التجسس» سعيٌ لمعرفة أمور الآخرين و هو من قبائح الأمور!

(٤) «الحجرات» جمع حجرة، و هي سورة في القرآن مشهورة بالعروس!

٣- «..... البضائع فالناس طلبوا من الحكومة أن!» عَيِّن الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاقَاتِ : **تجربی ٩٨**

(١) قِيمَةٌ / يَزْدَادُ / تُقَلَّلُهَا (٢) ثَمَنٌ / كَثُرَتْ / تُمَرَّرُهَا

(٣) أَسْعَارٌ / إِرْتَفَعَتْ / تُخَفِّضُهَا (٤) نَقُودٌ / يَرْتَفِعُ / تُمْنَعُهَا

٤- عَيْن ما لَيْس فيه اسم التفضيل:

رياضى ٩٨

(١) أتقى النَّاس من لا يخاف النَّاس من لسانه!

(٢) كان من بين أصدقائي مَنْ هو أنجح التلاميذ!

(٣) أعلم أنّ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاس إلى علمه فهو عليمٌ!

(٤) إنّ اللّون الأبيض أحسن لونٍ لألبسة الممرّضات!

٥- عَيْن ما لَيْس فيه «اسم التّفصيل»:

زبان خارجه ٩٨

(١) أفاضلنا من يُحِبُّون العلم و يعلمون به!

(٢) أحبّ المعلّمين الذين ينفعون النَّاس بأعمالهم!

(٣) حُسن الخلق أثقل الأعمال عند الله من عباده!

(٤) أحبّ إخواننا من يُرشدوننا إلى فهم عيوبنا بكلام لَيِّن!

٦- عَيْن كلمة «خير» لَيْست اسم التّفصيل:

هنر ٩٨

(١) الخير في ما وقع!

(٢) خير النَّاس من يُجبر نفسه على الخير!

(٣) خير الأعمال أوسطها!

(٤) أحبّ أن أقوم بخير الأعمال في الحياة!

٧- عَيْن الخطأ عن اسم التّفصيل:

عمومى رياضى خارج كشور ٩٨

(١) الحديقة الصّغرى مع الأشجار المثمرة أحسن من الحديقة الكبرى من دون الأثمار!

(٢) الإخوان الذين يساعدوننا في أمورنا الصّعبة خير إخوان في حياتنا!

(٣) إنّ الأعمال التي نعملها لكسب الحلال فضلى من بقيّة أعمالنا!

(٤) ساعات تفكّرنا في اليوم الواحد أقلّ من نومنا عادةً!

٨- عَيْن الخطأ (في التّفصيل):

عمومى انساني داخل ٩٨

(١) لا شك أنّ لغة القرآن أبلغ من جميع اللّغات الأخرى!

(٢) إنّ أختي الصّغرى هي التلميذة الكبرى في الصّف!

(٣) معلّمونا في المدرسة من أفاضل معلّمي البلاد!

(٤) هذه التلميذة صغرى من زميلاتها في الصّف!

٩- عَيْن ما فيه اسم التّفصيل:

عمومى انساني خارج كشور ٩٨

(١) السّخيّ أكرم هؤلاء الفقراء!

(٢) أنا أعلم أنّ هذا ليس مفيداً!

(٣) هو عصي ربّه فندم على عمله!

(٤) الإجابة الحُسنى تتعلّق بأخي!

۱۰- عین ما یدلّ علی المكان:

اختصاصی انسانی داخل ۹۸

(۱) هو من مُقاتلینا!

(۲) یمشون فی مساکنهم!

(۳) هو من مفاخر اُمّتنا!

(۴) مصالح الأُمَّة نحفظها!

۱۱- « هو أقربُ شخص لی و إن کان بعیداً منّی مسافتٍ! » : ریاضی و تجربی خارج ۹۹

(۱) او شخص نزدیکی به من است هر چند که مسافتهایی از من دور شده است!

(۲) او اگرچه مسافتها از من دور شده است ولی شخص نزدیک تر به من اوست!

(۳) نزدیک ترین فرد به من کسی است که از من مسافتهایی دور شده باشد!

(۴) او نزدیک ترین فرد به من است اگرچه از من مسافتها دور باشد!

۱۲- « هذا جمیلٌ جدّاً أن تجعل عدوّک صديقاً ، و الأجلُّ منه هو ألا تفتحَ بوابَةَ قلبک للعداوة ، بل تُسبّب تحویلها إلى

صداقة!»: اختصاصی انسانی داخل ۹۹

(۱) این جدّاً زیباست که دشمنت را دوست بگردانی ، و زیباتر این بود که دروازهٔ قلب خود را برای دشمن نگشایی ، بلکه باعث تحوّل آن به دوستی بشوی!

(۲) این بسیار زیباست که دشمن خود را دوست بگردانی ، و زیباتر از آن اینست که دروازهٔ قلبت را برای دشمنی نگشایی، بلکه سبب تبدیل آن به دوستی بشوی!

(۳) این زیباست جدّاً که دشمن را دوست خود گردانده ای ، و زیباتر از آن اینکه دروازهٔ قلب خود را به روی دشمنی باز نکرده ای ، تا سبب شوی دوستی به دشمنی تحوّل پیدا کند!

(۴) این چقدر زیباست که دشمن خود را دوست گردانده ای ، اما زیباتر این است که دروازهٔ قلبت را برای دشمنی باز نکنی ، بلکه سبب شوی آن دشمنی به دوستی تبدیل شود!

۱۳- «عالم ترین مردم کسی است که علم مردم را بر علم خود افزود!». عین الصّحیح: تجربی ۹۹

(۱) أعلم النَّاسَ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ!

(۲) الأَعْلَمُ النَّاسَ مَنْ قَدْ يَجْمَعُ عَلَى عِلْمِهِ عِلْمَ النَّاسِ!

(۳) الأَعْلَمُ مِنَ النَّاسِ الَّذِي يَجْمَعُ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ!

(۴) أَعْلَمُ مِنَ النَّاسِ هُوَ الَّذِي قَدْ جَمَعَ إِلَى عِلْمِهِ عِلْمَ النَّاسِ!

۱۴- « در ترازو چیزی سنگین تر از خوی نیکو نیست! ».

عین الصّحیح: هنر ۹۹

(۱) لیس الشیء فی میزان أثقل من حُسن الخلق!

(۲) فی میزان الشیء لیس ثقیل مثل حسن الأخلاق!

(۳) فی میزان لیس شیء ثقیل من الأخلاق الحسن!

(۴) لیس شیء أثقل فی میزان من الخلق الحسن!

١٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَائِغَاتِ: « دَرَاةُ نَفَقَةِ نَقْلِ النَّفْطِ مَهْمَةٌ، قَدْ تُسْتَعْمَدُ آلَاتُ تَسْتَعْرِقُ وَقْتًا أَقَلَّ وَ هِيَ أَرْخَصُ! »:

..... هزبنه انتقال نفت مهم است، گاهی وسائلی که وقت کمتری می گیرد و است! اختصاصی

انسانی خارج ٩٩

(١) برآورد / بکار می بریم / ارزان (٢) بررسی / بکار برده می شود / ارزانتر

(٣) تحقیق کردن / بکار می بریم / ارزانتر (٤) مطالعه کردن / بکار می برند / ارزان

ریاضی ٩٩

١٦- عین ما فيه اسم التفضيل و اسم المكان مَعًا:

(١) إِنَّ بَعْضَ الْمَتَاجِرِ مَفْتُوحٌ إِلَى نَهَايَةِ اللَّيْلِ!

(٢) رَأَيْتُ مَكْتَبَةً فِي مَدِينَتِنَا كَانَتْ مِنْ أَكْبَرِ مَكَاتِبِ الْعَالَمِ!

(٣) نُحِبُّ أَنْ نَشْتَرِيَ مَا نَرِيدُهُ بِثَمَنِ أَرْخَصٍ وَ نَوْعِيَّةٍ أَعْلَى!

(٤) يَجِبُ أَنْ يَكُونَ لَوْنُ جِدَارِ الْمَطَابَخِ خَاصَّةً فِي الْأَمَاكِنِ الْعَامَّةِ أَبْيَضَ!

هنر ٩٩

١٧ - عَيْنٌ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

(١) هُوَ فِي حَيَاتِهِ أَهْدَى مِنِّي كَثِيرًا!

(٢) بِكَلَامِهِ اللَّيِّنِ سَمَعْنَا أَهْدَى الْكَلِمَاتِ!

(٣) صَدِيقِي أَهْدَى إِلَيَّ كِتَابًا مِنْ مَكْتَبَتِهِ!

(٤) أَهْدَى عَمَلٍ نَعْرِفُهُ، هُوَ بِالْعَمَلِ لَا بِالْكَلَامِ!

زبان خارجه ٩٩

١٨- عَيْنٌ وَزْنٌ « أَفْعَلٌ » لَيْسَ اسْمُ تَفْضِيلٍ:

(١) السَّكُوتُ أَبْلَغُ كَلَامٍ مُقَابِلَ الْجَاهِلِ!

(٢) هَذِهِ السُّورَةُ أَعْظَمُ السُّورِ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ!

(٣) مَنْ أَحْسَنَ إِلَيْكَ فَأَحْسِنْ إِلَيْهِ، وَ هَذَا الْعَمَلُ حَسَنٌ!

(٤) الْغِنَى الْأَكْبَرُ الْيَأْسُ مِنْ كُلِّ مَا فِي أَيْدِي الْآخِرِينَ!

اختصاصی انسانی ٩٩

١٩- عَيْنٌ مَا فِيهِ اسْمُ تَفْضِيلٍ:

(١) لِنَبْتَعِدَ عَنِ الْأَعْمَالِ الَّتِي تَجْعَلُ الْأَرَاذِلَ يَحْكُمُونَ عَلَيْنَا!

(٢) أَحَبُّ صَدِيقِي الَّذِي يُفَكِّرُ فِي أَعْمَالِهِ وَ أَسَالِيْبِهِ دَائِمًا!

(٣) كَتَبَ التَّلْمِيزُ وَاجِبَاتَهُ مُتَأَخَّرًا فَمَا أَرْضِي مَعْلَمَهُ عَنْهُ!

(٤) أَسَخَطَ الصَّبُورُ الشَّيْطَانَ بِحِلْمِهِ أَمَامَ الْمَشَاكِلِ!

اختصاصی انسانی خارج ٩٩

٢٠- عَيْنٌ وَزْنٌ « أَفْعَلٌ » لَيْسَ اسْمُ تَفْضِيلٍ:

(١) أَسْعَى الشَّبَابُ، أَخْبَرْنَا بِنَتِيجَةِ سَعْيِهِ!

(٢) إِنَّ زَمِيلِي حَسَنًا أَحْسَنَ إِخْوَتِهِ فِي الْعَائِلَةِ!

(٣) أَهْدَى أَخِي عِيُوبِي إِلَيَّ بَعْدَ مَا أَصْلَحَ نَفْسَهُ!

(٤) زُرْتُ أَطُولَ الْكَهُوفِ الْمَائِيَّةِ مَعَ أَحَبِّ أَصْدِقَائِي!

زبان خارجه ٩٩

٢١- عَيْنٌ الْخَطَأُ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(١) عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ!

(٢) لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ!

(٣) عَلَى كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَايَشُوا تَعَايُشًا سِلْمِيًّا!

(٤) تُؤَدِّي الدَّلَافِينُ دَوْرًا مُهِمًّا فِي الْحَرْبِ وَ السَّلْمِ!

۲۲- « في الحياة الفردية من الجميل جدًا أن تجعل عدوك صديقًا، والأجمل ألا يتسع قلبك للعداوة!»: تجرّبي ۱۴۰۰

(۱) در زندگی شخصی زیباست جدّاً که دشمنت، دوست گردد و زیباتر است که قلبت برای دشمن شدن، فراخ نگردد!

(۲) بسیار زیباست که در زندگی شخصی، دشمن خود را دوست بگردانی، و زیباتر اینکه قلبت برای دشمنی فراخ نشود!

(۳) بسیار زیباست که در زندگی شخصی دشمنت را، دوست قرار بدهی، و زیباتر اینکه قلب خود را برای دشمنت گسترده نکنی!

(۴) زیباست که در زندگی شخصی از دشمن خود دوست بسازی، و زیباتر است که قلب خود را برای دشمن شدن، گسترش ندهی!

۲۳- عین الخطأ: تجرّبي ۱۴۰۰

(۱) لا تزول ظلمات الجهل إلا بمصايح العلم: تاریکیهای جهل فقط با چراغهای علم از بین می رود!

(۲) ما امتنع الطفل أن يأكل الطعام الذي قد طبخته الأم: کودک امتناع نکرد غذایی را که مادر پخته، بخورد!

(۳) تلقيب الآخرين بما يكرهون عمل قبيح: لقب دادن دیگران به آنچه ناپسند می دانند کار زشتی است!

(۴) يُقطع التواصل بين الأصدقاء بالغيبة والاستهزاء: ارتباط بین دوستان را غیبت و مسخره کردن قطع می کند!

۲۴- « لا تكونن ممن يتجسسون حتى يكشفوا أسرار الناس لفضحهم ، و هذا من أقبح الصفات للإنسان!»: زبان ۱۴۰۰

(۱) هرگز از کسانی مباش که جستجو می کنند تا اسرار مردم برای رسوائی شان فاش شود، و این از بدترین صفتها برای انسان است!

(۲) از جمله کسانی مباش که تجسس می کنند تا اینکه اسرار مردم برای رسوائی شان کشف شود، و این عمل از زشت ترین صفات انسان است!

(۳) از کسانی مباش که برای کشف کردن اسرار مردم بخاطر رسوا شدنشان تجسس می کنند، و این از قبیح ترین صفتها نزد انسان است!

(۴) هرگز از جمله کسانی مباش که تجسس می کنند تا اسرار مردم را برای رسوا کردنشان کشف کنند، و این عمل از ناپسندترین صفات برای انسان است!

۲۵- « من أفضل الطرق لاكتشاف كذب الأشخاص هو مقايسة ما يقولونه بما يفعلونه!»: زبان ۱۴۰۰

(۱) آنکه بهترین راه را برای پیدا کردن اشخاص دروغگو دارد همان است که گفته آنها را با عملشان مقایسه کند!

(۲) از بهترین راه ها برای کشف دروغ افراد همان مقایسه چیزی است که می گویند با چیزی که بدان عمل می کنند!

(۳) کسی که بهترین راهها را برای کشف دروغ افراد دارد، آنچه را آنها می گویند با آنچه به آن عمل می کنند مقایسه می کند!

(۴) بهترین راه برای یافتن دروغگویی اشخاص عبارتست از مقایسه سخنی که می گویند با چیزی که بدان عمل می کنند!

زبان ۱۴۰۰

۲۶- عین الصحیح:

(۱) خَيْرُ إِخْوَانِي مَنْ أَقْرَبَ إِلَيَّ مَنِّي: بهترین برادرانم نزدیکترین کس به من هستند!

(۲) إِعْلَمِ أَنَّ أَقْوَى سِلَاحِكَ قَدْرَةُ الْكَلَامِ وَ لِيْنُهُ: می دانم که نیرومندترین سلاح تو، قدرت سخنان و نرمی آن است!

(۳) أَكْبَرُ الْغِنَى الْيَأْسُ عَمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ: بزرگترین بی نیازی ناامیدی از چیزی است که در دستان مردم است!

(۴) أَنْتَ أَعْلَى وَ خُلُقُكَ الْحَسَنُ أَثْقَلُ شَيْءٍ فِي الْمِيزَانِ: تو بلندمرتبه ترینی و اخلاق نیک سنگین ترین چیز در ترازوی تو است!

۲۷- « إِنَّ قَلَمَ الْعَالِمِ وَ لِسَانَهُ هُمَا أَفْضَلُ الْجُنُودِ الَّذِينَ يَسْتَطِيعُونَ أَنْ يُدَافِعُوا عَنْ ثِقَافَةِ بِلَادِهِمْ بِأَحْسَنِ طَرِيقٍ!»: ریاضی

و تجربی خارج ۱۴۰۰

(۱) قلم و زبان عالم سربازانی اند که قادرند از فرهنگ سرزمین خودشان به زیباترین طریق دفاع نمایند!

(۲) قلم عالم و زبان او همان سربازان برترند که می توانسته اند به نیکوترین راه از فرهنگ کشورشان دفاع نمایند!

(۳) قلم عالم و زبان او بهترین سربازانی هستند که می توانند از فرهنگ کشور خود به بهترین روش دفاع کنند!

(۴) قلم و زبان دانشمند همان سربازانی هستند که می توانند به روشی نیکو از فرهنگ سرزمینهای خویش دفاع کنند!

۲۸- ﴿... مَنْ بَعَثْنَا مِنْ مَرْقَدِنَا، هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾: عمومی انسانی خارج ۱۴۰۰

(۱) کسی که ما را از مرقد، خود بیرون آورده، همان است که خدا وعده آن را داده بود، و مرسلین راستگو هستند!

(۲) کسی ما را از آرامگاهمان برانگیخت، او همان است که رحمن به ما وعده داده بود، و پیامبران راستگو هستند!

(۳) چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت. این همان است که خداوند رحمن وعده داده و رسولان راست گفته اند!

(۴) آنکه ما را از قبرهایمان بیرون آورده و این همان چیزی است که خداوند وعده داده است و پیامبران مرسل راست گفته اند!

۲۹- « هُوَ أَسْتَاذٌ عَالِمٌ فِي هَذِهِ اللُّغَةِ فَجَادِلْهُ بِأَلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ لِأَنَّهُ أَعْلَمُ مَنْ فِي هَذِهِ الْبِلَادِ!»: عمومی انسانی خارج ۱۴۰۰

(۱) او استاد دانشمندی در این زبان است، پس با او با آنچه نکوتر است بحث کن زیرا او داناترین کسانی است که در این کشور هستند!

(۲) او استادی دانشمند در این زبان است، لذا به نیکوترین شیوه با او بحث کن زیرا او داناتر از کسانی است که در این کشور هستند!

(۳) او استادی فاضل در این زبان است. پس بحث با او باید به نیکوترین چیز باشد چه او داناترین کسانی است که در این کشور می باشند!

(۴) او استاد فاضلی است، در این زبان، لذا باید با او به روشی نیکو بحث علمی کنی چه او داناتر از آنهایی است که در این کشور می باشند!

- (١) قد تُقطع آلاف الأشجار في كل سنة لأغراض صناعية: قطعاً در هر سال هزاران درخت برای اهداف صنعتی بریده می شود!
- (٢) نلتقط صوراً جميلة و نستفيد منها للبطاقات البريدية: عكسهای زیبایی می گیریم و از آنها برای کارت پستالها استفاده می کنیم!
- (٣) لو ما أعطينا نعمة الحصول على العلم لَكُنَّا نبقى في ضلالة الجهل: اگر نعمت دستیابی به علم به ما داده نمی شد در گمراهی جهالت باقی می ماندیم!
- (٤) إن ما كان الحجر و الصخرة في مسير التهر لما كان يُسمع صوت الماء جميلاً: اگر سنگ و صخره در مسیر رود نبود صدای آبه زیبا شنیده نمی شد!

٣١- عَيْن ما فيه « اسم التفضيل » أكثر:

ریاضی ١٤٠٠

- (٢) أشرف الناس من يكون رؤوفاً للأسرة!
(٤) أفضلکم من هو ألین و ألطف للآخرین!

- (١) أعوذ من الشرور بأحسن الخالقين!
(٣) أحب أوسط الأمور لأنها خير الأعمال!

٣٢- عَيْن ما فيه اسم التفضيل:

تجربی ١٤٠٠

- (٢) ما تُقدموا لأنفسكم من خير تجدوه عند الله!
(٤) جعل الله في كل نعمة خيراً إن لم نُبدلها إلى شراً!

- (١) لا خير لنا في مصاحبة الإنسان الكذاب!
(٣) جهز نفسك لشر الأشياء و عليك أن ترجو خيرها!

٣٣ - عَيْن ما ليس فيه اسم التفضيل:

هنر ١٤٠٠

- (٢) إن الجماعة خير من الوحدة فعليكم بالجماعة!
(٤) قد تكون جملة قصيرة خيراً من جملة طويلة لبيان نظرتنا!

- (١) إن التفكير خير من أي شيء حتى العبادة!
(٣) إن الطفل الصغير يرى كل خير في أمه و يلجأ إليها!

٣٤- عَيْن ما فيه اسم التفضيل أقل:

زبان ١٤٠٠

- (١) إن الخوف من الألم أسوأ من نفس الألم!
(٢) لا تنتظر النظرة الحسنى، عملها، سيجيء لك خيراً منها!
(٣) إن الألم الذي يضطرك إلى السكوت أثقل من استغاثتك بأعلى الأصوات!
(٤) إن الذين ينصحونك لأفضل الأمور هم الذين جربوا شر ظروف الحياة غالباً!

٣٥- عَيْن ما ليس فيه اسم التفضيل:

ریاضی و تجربی خارج ١٤٠٠

- (١) بني المدير سداً بخير الأيام من الحديد و النحاس!
(٢) خير الصدقة علم تتعلمه و نُعلمه الآخرين في حياتنا!
(٣) عليكم بالجماعة لأن الكثير خير من القليل لأداء الأعمال!
(٤) في كل شيء خير و جمال لا تشاهدهما إلا أن تنتبه إليهما!

اختصاصی انسانی خارج ۱۴۰۰

۳۶- عین کلمة « خیر » أو « شرّ » لیست اسم تفضیل:

(۱) خیر النَّاس مَنْ یُساعد الآخِرین فی حاجاتهم الیومیّة.

(۲) إنّ تلوثّ الهواء شرّ و هو من مهدّات نظام الطّبیعة.

(۳) إنّ السّعادة بعد الغلبة علی المصاعب عمل خیر للإنسان.

(۴) هجمت الفئران علی المزارع، و هذا العمل من شرّ المخزّبات للطّبیعة.

معارف ۱۴۰۰

۳۷- عین الخطأ (فی التفضیل):

(۱) شاهدتُ زینب الكبرى و هي تشترك فی المسابقة!

(۲) إنّها الأستاذة الأفضل و كأنّها قد ملکت قلوب طالباتها!

(۳) كانت أختی الصّغری زمیلة اختک الوسطی فی المدرسة!

(۴) إنّ تلميذاتي أصبحن أحسن من قبل فی الأخلاق و الدرس!

معارف خارج ۱۴۰۰

۳۸- عین الخطأ (فی التفضیل):

(۱) رأیت فاطمة الكبرى، إنّها تشترك فی المسابقة!

(۲) كانت أختی الصّغری صديقة أختک إنّهما تلعبان جیدًا!

(۳) تلميذاتي أصبحن أحسن من قبل فی الأخلاق و الدرس!

(۴) هذه هي المعلّمة الأفضل و كأنّها ملکت قلوب تلميذاتها!

کلید سوالات:

۱	سه	۹	چهار	۱۷	سه	۲۵	دو	۳۳	سه
۲	یک-چهار	۱۰	دو	۱۸	سه	۲۶	سه	۳۴	یک
۳	سه	۱۱	چهار	۱۹	یک	۲۷	سه	۳۵	چهار
۴	سه	۱۲	دو	۲۰	سه	۲۸	سه	۳۶	دو-سه
۵	دو	۱۳	یک	۲۱	یک	۲۹	یک	۳۷	دو
۶	یک	۱۴	چهار	۲۲	دو	۳۰	یک	۳۸	چهار
۷	سه	۱۵	دو	۲۳	چهار	۳۱	چهار		
۸	چهار	۱۶	دو	۲۴	چهار	۳۲	سه		

با آرزوی موفقیت برای شما همکاران بزرگوار و دانش آموزان عزیز - آبان ۱۴۰۰ -

حسن اسدی " قزوین " و زینب کسمائی " تهران "